

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารแบบมีส่วนร่วมนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานด้านต่างๆ เพราะการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม คือ การที่ผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการใช้วิธีการแบบเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมในการวางแผนช่วยเหลือและข้อคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารตลอดจนการให้โอกาสและอิสระกับกลุ่มที่จะตัดสินใจทำงานเองภายใต้เป้าหมายและนโยบายที่มอบหมาย

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ.2550-2554 (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554) ได้กำหนดกระบวนการของการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวม “ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มีแนวคิดการพัฒนาสู่ความพอเพียงที่ปรับจากการมุ่งเน้นการเติบโตทางเศรษฐกิจมาเป็นการพัฒนาที่ “คน” เป็นตัวตั้งให้ความสำคัญกับประโยชน์และความอยู่ดีมีสุขของประชาชนเป็นหลักและใช้การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาให้คนมีความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีโดยต้องปรับวิถีคิดและวิธีการพัฒนาจากเดิมที่มีลักษณะแบบแยกส่วนตามภารกิจและหน้าที่มาเป็นแบบ บูรณาการเชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาเป็นองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลางและยึดหลัก “ภูมิสังคม” ตามความแตกต่างของความหลากหลายทางธรรมชาติและหลากหลายทางวัฒนธรรมตามสภาพแวดล้อมของพื้นที่และวิถีชีวิตของชุมชนและสังคมนั้นๆ รวมตลอดทั้งปรับกระบวนการพัฒนาจาก “บนลงล่าง” มาเป็นจาก “ล่างขึ้นบน” ยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน” มาเป็นกระบวนการพัฒนาและตัดสินใจโดยพัฒนาอย่างเป็นไปตามลำดับขั้นตอนเริ่มต้นจากการพึ่งตนเองให้ได้ก่อน แล้วจึงพัฒนาไปสู่การรวบรวมกลุ่มพึ่งพากันและกันและสร้างเครือข่ายการพัฒนาเชื่อมโยงสู่ภายนอกเพื่อความอยู่ดีมีสุขและความเจริญก้าวหน้าในลำดับต่อไป สอดรับกับ รุ่ง แก้วแดง (2542, หน้า 45) กล่าวว่า จาก การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของโลกปัจจุบัน ทำให้ประเทศไทยต้องเผชิญวิกฤตในหลายด้าน ทำให้เกิดแนวคิดทางสังคมในมุมมองใหม่ที่ว่า ชุมชนเป็นรากฐานสำคัญที่จะส่งผลต่อความมั่นคงและยั่งยืนของการพัฒนาในด้านต่างๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง รวมถึงการศึกษา ประเทศที่มีชุมชนเป็นรากฐานที่มั่นคงและเข้มแข็งเท่านั้น ที่จะมีความพร้อมในการแข่งขัน ต่อสู้

เพื่อความอยู่รอดและดำรงประเทศอยู่ได้ ตลอดจนมีความสามารถในการแข่งขันกับนานาประเทศ ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพของคนและทรัพยากรสำคัญที่จะเสริมศักยภาพของคนได้ ก็คือการศึกษา ที่มีคุณภาพ ความล้มเหลวทางการศึกษาของไทยที่ผ่านมา เป็นเพราะคนไทยมีโอกาสได้รับการศึกษาเฉลี่ยเพียง 5.3 ปี และการจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับสภาพชีวิตและสังคมที่กำลังพัฒนา กระบวนการเรียนการสอนยังเน้นท่องจำ ไม่ได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา อีกทั้งระบบการบริหารการศึกษายังเป็นการรวบรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางจึงทำให้การดำเนินงาน นั้นล่าช้า

และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือระบบการศึกษาไม่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานั้นเอง เป็นไปตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547, หน้า 5) ได้กำหนด จุดมุ่งหมายให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ในส่วนของการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้มุ่งให้การบริหารจัดการและการจัดการศึกษาของประเทศไทยกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามที่ระบุไว้ในมาตรา 9 (2) มาตรา 41 และมาตรา 42

กล่าวว่า การทำงานในปัจจุบัน มีความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก สาเหตุอันเนื่องมาจากปัจจัยมากมายที่บีบรัดเพื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อมภายใน สภาพแวดล้อมภายนอก ต่างๆ ซึ่งผลของการเปลี่ยนแปลงนั้นมีทั้งผลดีและผลเสีย ต่อผู้ที่ได้รับผลกระทบ ถ้าจะมองในแง่ดี คือจะทำให้เกิดการพัฒนาขององค์กรที่จะก่อให้เกิดผลดีต่อตัวเองและองค์กร แต่ถ้าจะมองผลเสียคือ บุคคลและองค์กรจะต้องกระตือรือร้น และขวนขวาย เพื่อเพิ่มศักยภาพแก่ตนเอง ซึ่งเป็นการเพิ่มภาระนอกเหนือจากภาระงานปกติ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องนำวิธีการบริหารต่างๆ มาประยุกต์ เพื่อนำมาใช้ในองค์กร ตัวอย่างของการบริหารที่มีคุณภาพคือการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นรูปแบบการทำงานที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาขององค์กรให้มีโอกาสในการพัฒนาตนเองและเปิดโอกาสให้สามารถแสดงความคิดเห็น ซึ่งลักษณะการทำงานดังกล่าวนี้จะผลักดัน ให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้ เพื่อรองรับสภาวะการแข่งขันของปัจจัยคุกคามต่างๆ ด้วย

ดังนั้นการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนและโรงเรียนจึงจัดเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเพราะการจัดการศึกษาโดยชุมชนมีส่วนร่วม นั้น จะก่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ ค่านิยม และวิธีการดำรงชีวิตที่ดีแก่ผู้เรียน ดังที่ สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2545, หน้า 9) ได้กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการทำงานจะทำให้เกิดความรู้สึกเกี่ยวข้องผูกพันกับงานหรือองค์กร ความรู้สึกผูกพันเกี่ยวข้องที่ว่านี้ หากมีการตัดสินใจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกันแล้ว จะเป็นผลให้เกิดข้อผูกมัดหรือสิ่งที่ตกลงใจร่วมกัน การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการบริหารแบบกระจายอำนาจ เป็นสิ่งยืนยันที่จะชี้ให้เห็นถึงความมีประสิทธิผลของโรงเรียนเกี่ยวกับ วิโรจน์ สารรัตนะ (2542, หน้า 15) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลนั้น ความเป็นอิสระและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของบุคลากรฝ่ายต่างๆ อันเป็นลักษณะที่แสดงถึงการบริหารโรงเรียนแบบกระจายอำนาจนั้น เป็นองค์ประกอบร่วมสำคัญที่นักวิชาการแต่ละท่านได้กล่าวถึงและเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดองค์ประกอบความมีประสิทธิผลของโรงเรียนอื่นๆ ตามมาอีกหลายองค์ประกอบ จึงเป็นรูปแบบที่เหมาะสมที่ผู้บริหารการศึกษาในยุคของการปฏิรูปการศึกษาจะนำมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานเพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนหรือชุมชนท้องถิ่นได้เกิดความรู้สึกในความเป็นเจ้าของและความมีพันธะผูกพันที่จะให้การปฏิบัติงานในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งผลการวิจัยได้เสนอให้โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนตรวจสอบและประเมินภายในโดยโรงเรียนเป็นเครือข่ายของการเรียนรู้โดยสมบูรณ์ (กรมควบคุมมลพิษ, 2554) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของภาคราชการที่มาจากทุกภาคส่วนของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และชุมชนท้องถิ่น จะช่วยทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความใกล้ชิดกับประชาชนได้รับความต้องการและปัญหาที่แท้จริง ลดความขัดแย้งและต่อต้าน ทั้งยังเป็นการสร้างรู้สึกเป็นเจ้าของ การทำงานร่วมกัน หันหน้ามาปรึกษาหารือกัน และร่วมกันแก้ไขปัญหาที่ยุ่ยากร่วมกัน อีกทั้งยังเป็นการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เสริมสร้างให้ประชาชน ร่วมคิดร่วมตัดสินใจในประเด็นสาธารณะ ซึ่งเป็นบทบาทที่หน่วยงานภาคราชการจะต้องดำเนินการให้เกิดขึ้น

การบริหารแบบมีส่วนร่วมนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานด้านต่างๆ เพราะการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม คือการที่ผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการใช้วิธีการแบบเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมในการวางแผน ช่วยเสนอแนะข้อคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารตลอดจนการให้โอกาสและอิสระกับกลุ่มที่จะตัดสินใจทำงานเองภายใต้เป้าหมายและนโยบายที่มอบหมาย (Cohen and Uphoff, 1977, p. 6) และในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ยังไม่มีการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนต่างๆ

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน ซึ่งจะทำให้ทราบถึงสภาพการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหาร โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลต่อไป

ปัญหาการวิจัย

มีปัญหาการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน ในภาพรวมอยู่ในระดับใด
2. ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน ตามสถานภาพของบุคลากร ได้แก่ เพศ จำแนกเป็น เพศชาย และเพศหญิง แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน ตามสถานภาพของบุคลากร ได้แก่ อายุ จำแนกเป็น อายุมาก และอายุน้อย แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน ตามประเภทของโรงเรียน จำแนกเป็น โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในภาพรวม
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามสถานภาพของบุคลากร ได้แก่ เพศ จำแนกเป็น เพศชาย และเพศหญิง
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามสถานภาพของบุคลากร ได้แก่ อายุ จำแนกเป็น อายุมาก และอายุน้อย

4. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามประเภทของโรงเรียน จำแนกเป็น โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

สมมติฐานในการวิจัย

ผู้วิจัยมีสมมติฐานการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามสถานภาพของบุคลากร ได้แก่ เพศ จำแนกเป็น เพศชาย และเพศหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามสถานภาพของบุคลากร ได้แก่ อายุ จำแนกเป็น อายุมาก และอายุน้อย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามประเภทของโรงเรียน จำแนกเป็น โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนผู้วิจัยกำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรดังนี้

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน ที่ปฏิบัติงานใน ปีการศึกษา 2554 รวมจำนวนทั้งสิ้น 23 โรงเรียนโรงเรียนละ 15 คน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 16 โรงเรียนและโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 7 โรงเรียน รวมจำนวน 345 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร 23 โรงเรียน สุ่มผู้บริหารมาร้อยละ 60 ได้จำนวนผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 16 โรงเรียนและโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 7 โรงเรียน โรงเรียนละ 9 คน รวมทั้งสิ้น 207 คน ซึ่งสูงกว่าตารางการเลือกกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 608-609) และยอมรับได้

2. ด้านเนื้อหาและตัวแปรที่ศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

2.1 ตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ (Independent Variables) หมายถึงสถานภาพของผู้บริหารได้แก่

2.1.1 เพศ จำแนกเป็น

- 1) เพศชาย
- 2) เพศหญิง

2.1.2 อายุ จำแนกเป็น

- 1) อายุมาก (ตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป)
- 2)อายุน้อย (ต่ำกว่า 40 ปี)

2.1.3 ประเภทของโรงเรียน จำแนกเป็น

- 1) โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
- 2) โรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา

เอกชน

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) หมายถึง องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ Cohen And Uphoff (1977, p. 6) แบ่งการมีส่วนร่วมเป็น 4 ด้านดังนี้

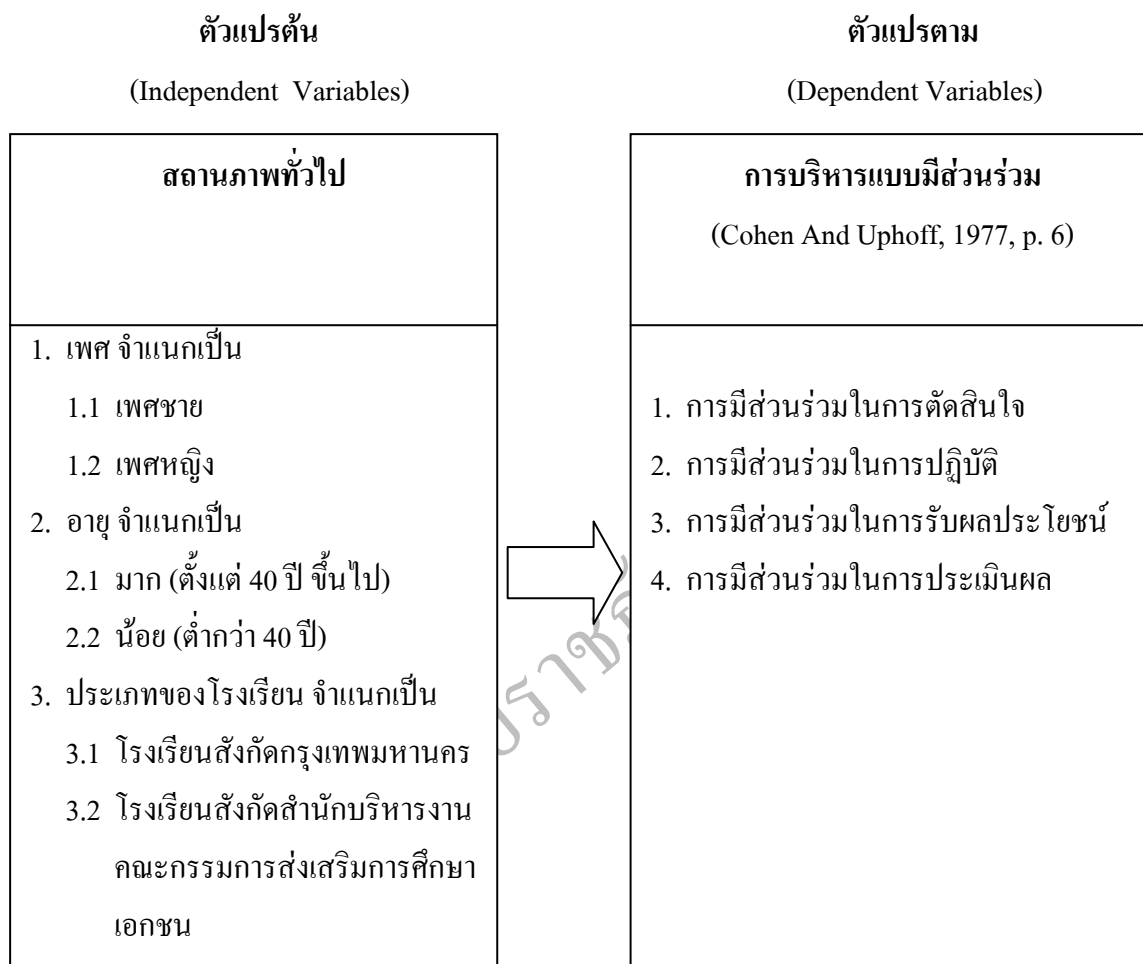
2.2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2.2.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

2.2.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

2.2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันดังต่อไปนี้

เขตบางขุนเทียน หมายถึง เขตการปกครองมี 2 แขวง ได้แก่ แขวงแสมดำ และแขวงท่า
 ข้ามที่สังกัดเขตการปกครองกรุงเทพมหานคร ที่ใช้เป็นพื้นที่การวิจัย

ประถมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 1-6 ในเขตบางขุนเทียน ที่ใช้เป็นสถานีวิจัย

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดดำเนินการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาที่สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครและสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตบางขุนเทียน

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าระดับ ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบางขุนเทียน

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตบางขุนเทียน จำแนกเป็น

เพศชาย หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนที่มีเพศชาย

เพศหญิง หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนที่มีเพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน จำแนกเป็น

อายุมาก หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนที่มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป

อายุน้อย หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปีลงมา

ประเภทของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในของเขตบางขุนเทียน จำแนกเป็น

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร หมายถึง โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครที่เปิดสอนในเขตบางขุนเทียน

โรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนที่เปิดสอนในเขตบางขุนเทียน

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของ Cohen And Uphff (1977, pp. 219-222) ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 4 ด้าน คือ

การตัดสินใจด้านการบริหารวิชาการ หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดซื้อและจัดหาสื่อการเรียนการสอนของผู้เรียน มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

การตัดสินใจด้านการบริหารงบประมาณ หมายถึง มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการจ่ายงบประมาณในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณประจำปีของสถานศึกษาทุกๆปี มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จำแนกและจัดทำแผนการใช้งบประมาณประจำปีของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการระดมทุนและจัดหารายได้เพื่อพัฒนาสถานศึกษาตามโอกาสอันเหมาะสม

การตัดสินใจด้านการบริหารบุคคล หมายถึง มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การทดลองงานก่อนบรรจุการแต่งตั้งเข้าทำงาน มีส่วนร่วมในการกำหนดอัตรากำลังบุคลากรตามแผนพัฒนาของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดสรรตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงานบุคลากรของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานบุคลากรของสถานศึกษา

การตัดสินใจด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดระบบการบริหารงานและพัฒนาองค์กรของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการประสานขอความร่วมมือและพัฒนาเครือข่ายทางการศึกษามีส่วนร่วมในการดูแลความเรียบร้อยของอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 4 ด้าน คือ

การปฏิบัติด้านการบริหารวิชาการ หมายถึง มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการโครงการต่างๆ งานกิจกรรมทางวิชาการ มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระต่างๆ มีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ของโรงเรียน

การปฏิบัติด้านการบริหารงบประมาณ หมายถึง มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและชี้แจงการใช้งบประมาณของสถานศึกษา มีส่วนร่วมเป็นกรรมการในการอนุมัติเบิกจ่ายและตรวจสอบใช้เงินงบประมาณของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามหลักนิติธรรมมีส่วนร่วมในการจ่ายเงินงบประมาณตามหลักเกณฑ์กฎระเบียบของหน่วยงานต้นสังกัด

การปฏิบัติด้านการบริหารบุคคล หมายถึง มีส่วนร่วมในการเสนอแนะให้ข้อมูลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลังของบุคลากรในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน และแผนพัฒนาคุณภาพของบุคลากรในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการในการกำหนดเกณฑ์พิจารณาความดีความชอบของบุคลากร

การปฏิบัติด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และวางแผนระบบงาน

บุคลากรของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการให้บริการนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ที่มาใช้บริการในสถานศึกษา

การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4 ด้าน คือ

การรับผลประโยชน์ด้านการบริหารวิชาการ หมายถึง มีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยนแก้ปัญหาพัฒนาการบริหารงานวิชาการ มีส่วนร่วมในการเข้ารับการอบรมประชุมสัมมนาทางวิชาการกับสถานศึกษาอื่นๆ มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีส่วนร่วมช่วยเหลือระดมทุนและทรัพยากรเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนสถานศึกษา

การรับผลประโยชน์ด้านการบริหารงบประมาณ หมายถึง มีส่วนร่วมในการใช้เงินงบประมาณตามแผนงานพัฒนาสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล คุ่มค่า โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินการใช้จ่ายเงินวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณของปีการศึกษา มีส่วนร่วมในการใช้งบประมาณสร้างเสริมบรรยากาศอาคารสถานที่ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

การรับผลประโยชน์ด้านการบริหารบุคคล หมายถึง มีส่วนร่วมในการเสนอแนะหรือกำหนดค่าตอบแทนสวัสดิการที่ชัดเจนและเป็นธรรม มีส่วนร่วมเสนอปราชญ์ผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาให้ความรู้ในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการศึกษาสำรวจบุคคลในชุมชนที่มีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญเข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ที่ให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน

การรับผลประโยชน์ด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง มีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการใช้วัสดุอุปกรณ์ตามความจำเป็นในโรงเรียน มีส่วนร่วมในการประสานงานจัดหาแหล่งทรัพยากรต่างๆ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการจัดประชุมผู้ปกครองหรือจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างหรือผลิตวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการศึกษาเอง

การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 4 ด้าน คือ

การประเมินผลด้านการบริหารวิชาการ หมายถึง มีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการศึกษาด้านการเรียนของผู้เรียน มีส่วนร่วมในการดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการตรวจสอบความก้าวหน้าในการพัฒนาผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดดำเนินการ โครงการงานกิจกรรมของสถานศึกษา

การประเมินผลด้านการบริหารงบประมาณ หมายถึง มีส่วนร่วมในการออกระเบียบในการใช้เงินงบประมาณของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้งบประมาณเพื่อการศึกษาของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการตรวจสอบงบประมาณในการจัดดำเนิน โครงการงาน กิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการประเมินผลกำกับติดตามการใช้งบประมาณจัดการศึกษาในด้านต่างๆ ของโรงเรียน

การประเมินผลด้านการบริหารบุคคล หมายถึง มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นให้ข้อมูลการปฏิบัติงานบุคลากรของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการเสนอและจัดทำคู่มือสำหรับแนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากร มีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการประเมินการปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาความดีความชอบของบุคลากร

การประเมินผลด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง มีส่วนร่วมในการประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้ให้เกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุดในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการประเมินวางแผนก่อนจัดกิจกรรมด้านต่างๆ ของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการกำกับติดตามการจัดดำเนินงานด้านต่างๆ มีส่วนร่วมในการสรุปผลการจัดโครงการ งาน กิจกรรมในด้านต่างๆ ของสถานศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับมีดังนี้

1. ได้รับทราบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนในภาพรวม
2. ได้รับทราบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามสถานภาพของบุคลากร ได้แก่ เพศ จำแนกเป็น เพศชาย และเพศหญิง
3. ได้รับทราบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามสถานภาพของบุคลากร ได้แก่ อายุ จำแนกเป็น อายุมาก และอายุน้อย
4. ได้รับทราบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียนตามประเภทของโรงเรียน จำแนกเป็น โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
5. ได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการวางนโยบายด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน

6. ได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการขยายผลการวิจัยในเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ
โรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี